

VEILIG, GEZOND EN VITAAAL WERKEN

HOVENIERS EN GROENVOORZIENING 2021

Op een gezonde, veilige en productieve manier aan het werk zijn en blijven is van vitaal belang voor de agrarische en groene sector. Een sector waarbinnen economische en technologische ontwikkelingen snel gaan en duurzaam ondernemen gericht op de toekomst centraal staat. Op basis van verschillende bronnen geven we hier een overzicht van de cijfers. Als de sector hoveniers en groenvoorziening (hierna hoveniers) significant afwijkt van de rest van de sector agrarisch en groen geven we dit aan. Een toelichting op de gebruikte bronnen staat op de laatste pagina.

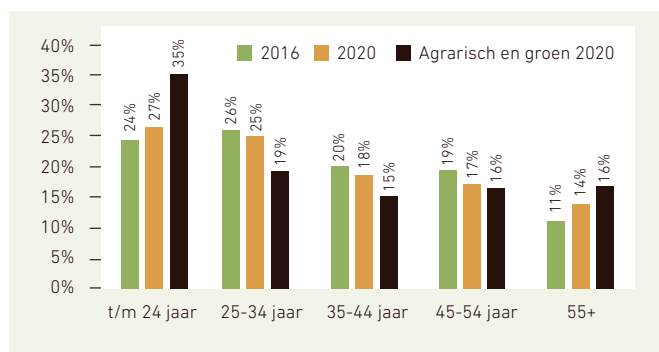
LEEFTIJD

In de gehele sector agrarisch en groen neemt de leeftijd toe

Het aandeel werknemers (op de loonlijst) in de categorie **55+** neemt toe in de sector hoveniers en groenvoorziening

Bron: Colland Arbeidsmarkt werknemers ultimo jaar (2020 n=21.773)

VERZUIM

VERZUIMPERCENTAGE

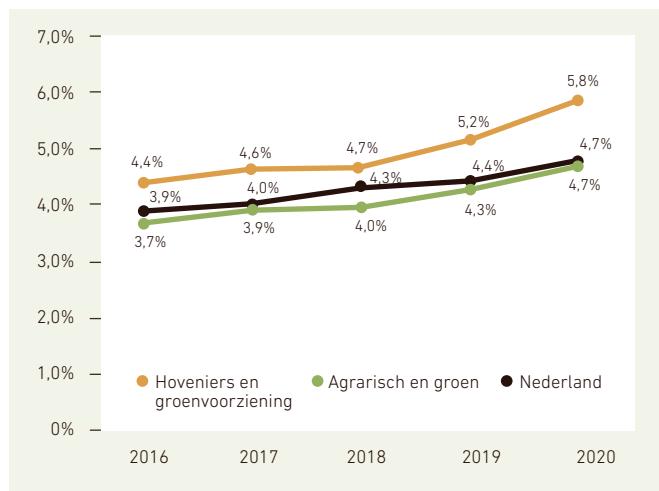

Het verzuimpercentage is **5,8%** in **2020**

Het percentage **stijgt** sinds **2016**, ook in de totale agrarische en groene sector en in Nederland is er sprake van een **stijging** van het verzuimpercentage

Het verzuimpercentage ligt **boven** het gemiddelde in de sector en in Nederland.

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

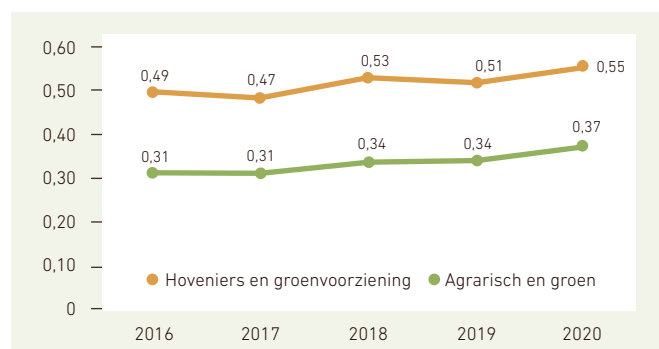
VERZUIMFREQUENTIE

De verzuimfrequentie is **gestegen** tussen **2019** en **2020**

De frequentie in de sector hoveniers en groenvoorziening ligt **boven** het gemiddelde in de sector

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

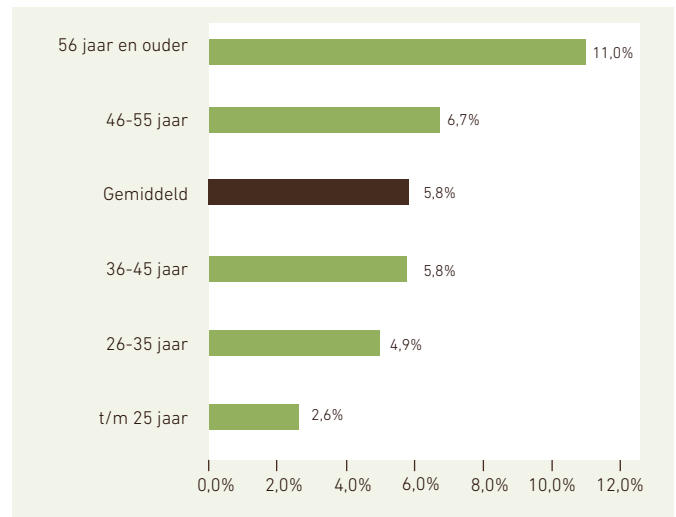
VERZUIMPERCENTAGE NAAR LEEFTIJD 2020

Ouderen hebben **hoger** verzuim dan jongeren

Dit komt vooral omdat ouderen gemiddeld **langer** verzuimen

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

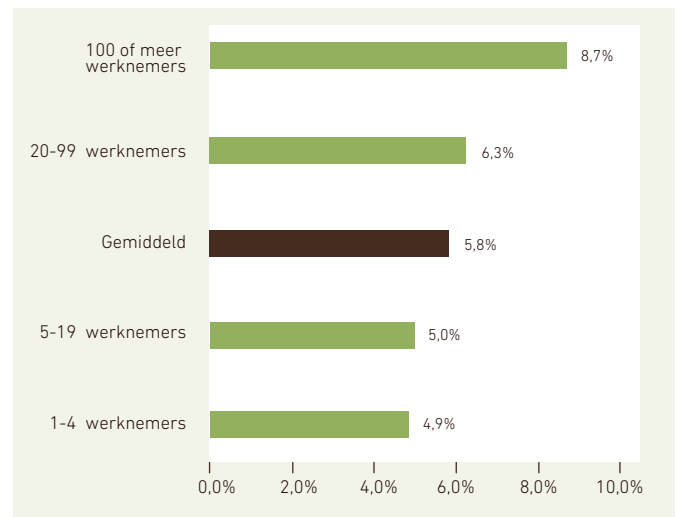
VERZUIMPERCENTAGE NAAR BEDRIJFSGROOTTE 2020

Binnen grote bedrijven is het verzuim gemiddeld **hoger**

Een grotere **sociale betrokkenheid** in kleinere bedrijven kan het lagere verzuim in deze bedrijven verklaren

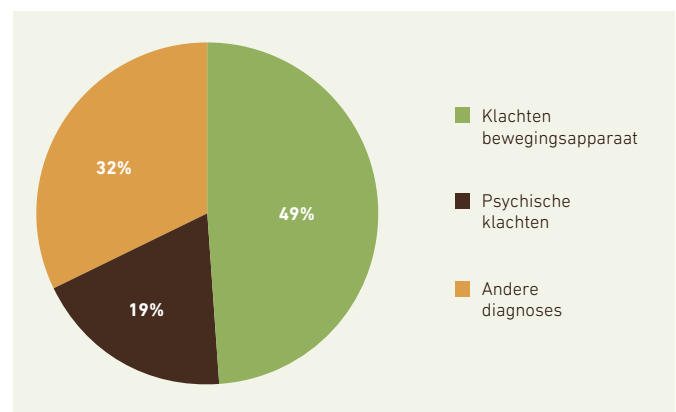
Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

VERZUIMPERCENTAGE 2020 NAAR DIAGNOSE

49%

Het merendeel van het verzuimpercentage*, bestaat uit klachten aan het **bewegingsapparaat**. Het verzuimpercentage is de afgelopen jaren redelijk stabiel

Op de tweede plaats staan **psychische klachten**. Dit percentage neemt licht toe

Het aandeel klachten aan het **bewegingsapparaat** is **hoger** en het aandeel **psychische klachten** **lager** dan het sectortotaal

* Verzuimpercentage eerste verzuimjaar, exclusief geen diagnose

GEZOND EN VEILIG

42%

van de werknemers doet vooral lichamelijk werk, tot 35 jaar en lager opgeleiden vaker lichamelijk werk, hoger dan gemiddeld **34%**

TOP 3 LICHAAMELIJKE BELASTING

% vrij veel-heel veel

Repeterende bewegingen

61%

hoger dan gemiddeld **55%**, vooral lichamelijk werk hoger **68%**

Vaak buigen en draaien met bovenlichaam

60%

hoger dan gemiddeld **45%**, vooral lichamelijk werk hoger **84%**

Kracht zetten met armen of handen

53%

hoger dan gemiddeld **38%**, vooral lichamelijk werk hoger **76%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=1.025)

WERKDRUK

% vaak-altijd

Te veel werk

31%
hoger dan gemiddeld **27%**

vooral mentaal werk hoger

% soms-nooit

Invloed op planning

47%
vooral lichamelijk werk en tot 35 jaar hoger

Invloed op onderbreken werk

35%
lager dan gemiddeld **41%**, vooral lichamelijk werk hoger

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=1.025)

VERMOEIDHEID

26%

van de deelnemers is aan het eind van de dag echt op

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=749)

TOP 5 KLACHTEN AAN HET LIJF

Rugklachten

62%

afgelopen jaar, hoger dan gemiddeld **52%**, vooral lichamelijk werk hoger **66%**

Schouderklachten

35%

afgelopen jaar, hoger dan gemiddeld **31%**

Knieklachten

30%

afgelopen jaar, hoger dan gemiddeld **22%**, vooral lichamelijk werk hoger **33%**

Pols/hand

24%

afgelopen jaar, hoger dan gemiddeld **16%**, vooral lichamelijk werk hoger **27%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=727)

EMOTIONELE BELASTING

% soms-altijd

Lastige klanten

69%

hoger dan gemiddeld **59%**

Confrontatie met zaken die persoonlijk raken

58%

Pesten of discriminatie

13%

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=749)

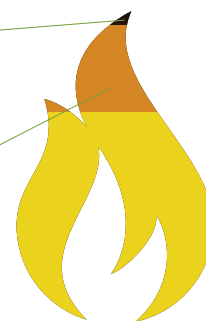
BURN-OUT KLACHTEN

3%

heeft een verhoogde kans om op termijn uit te vallen door een burn-out

23%

heeft wel eens burn-out gerelateerde klachten

Bij werknemers met vooral mentaal werk en ouderen is de kans op burn-out **hoger**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=761)

OMGEVINGSFACTOREN...

% last van

Stof:

45%

hoger dan gemiddeld **31%**, vooral lichamelijk werk hoger **56%**

Temperatuur:

33%

hoger dan gemiddeld **28%**, vooral lichamelijk werk hoger **37%**

Lawaai:

52%

hoger dan gemiddeld **31%**, vooral lichamelijk werk hoger **64%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=771)

EN GEZONDHEIDSKLACHTEN

39%

heeft minimaal 1 klacht aan de luchtwegen, **14%** hiervan zegt dat klachten verergeren tijdens werk hoger dan gemiddeld **30%**, vooral lichamelijk werk hoger **42%**

13%

Heeft eczeem aan de handen hoger dan gemiddeld **10%**, vooral lichamelijk werk hoger **15%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=768)

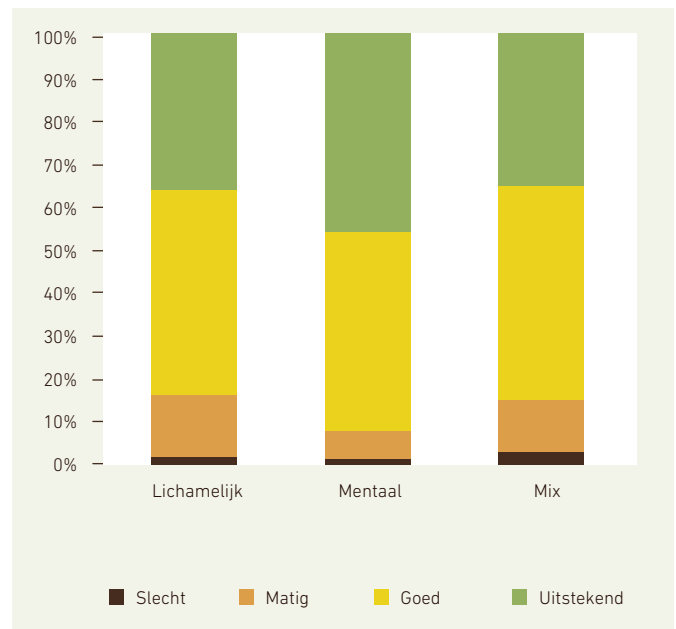
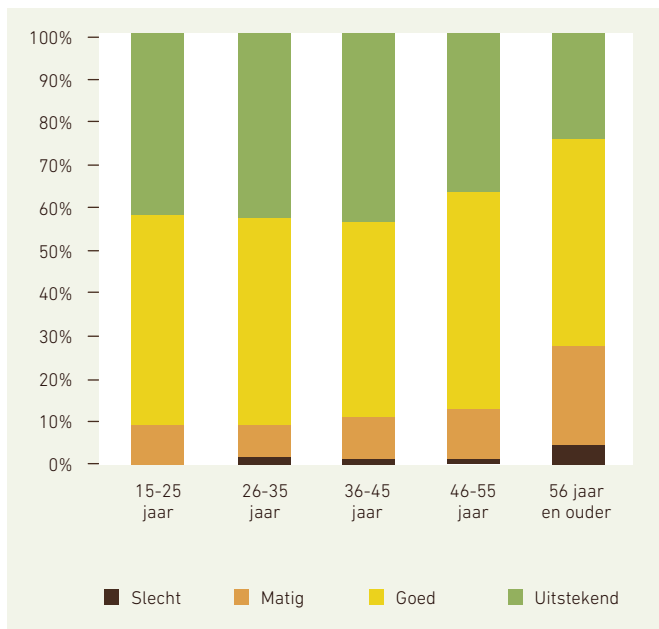
WERKVERMOGEN

Het werkvermogen is de mate waarin iemand **lichamelijk en mentaal** in staat is zijn huidige werk te doen. Het is een momentopname en kan veranderen als bijvoorbeeld de belasting op het werk verandert. Een lager werkvermogen leidt tot een hogere kans op uitval.

Hoe ouder men is hoe **lager** het werkvermogen. Werknemers met vooral **mentaal werk** hebben een hoger werkvermogen.

Aspecten die met een **verlaagd werkvermogen** samenhangen zijn:

- Hoge lichamelijke belasting
- Hoge taakeisen
- Weinig zelfstandigheid of afwisseling
- Hoge emotionele belasting
- Een minder goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=1.025)

DODELIJKE ONGEVALLEN

Over de afgelopen acht jaar waren er **8 dodelijke ongevallen** binnen de sector. In **2020** waren er geen dodelijke ongelukken. Op de minder ernstige ongevallen hebben we geen volledig zicht

Bron: Registratie dodelijke ongevallen Stigas

OORZAKEN

1

Vallende voorwerpen (4 keer: boom)

2

Rijdende machines (3 keer: heftruck, hoogwerker, gazonmaaier)

3

Onkruidbranden

VITAAL EN BETROKKEN

TOP 3 VERBETERPUNTEN LEEFSTIJL

Roken
22% rookt, hoger dan gemiddeld 20%, tot 35 jaar en met lichamelijk werk rookt men meer

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=1.025)

Onvoldoende slaap
16% krijgt onvoldoende slaap, tot 35 jaar vaker onvoldoende slaap

Overgewicht
10% heeft ernstig overgewicht en 42% matig overgewicht, 50+ en lager opgeleiden hebben vaker overgewicht

BLIJ MET WERK

96% heeft werk dat past

Bron: PMO 2012-2020 (n=770)

87% vindt de sfeer goed op het werk lager dan gemiddeld 91%

71% bevalt het werk goed lager dan gemiddeld 77%, vooral lichamelijk werk lager 68%

79% ontvangt waardering van de leidinggevende

62% geeft aan de leidinggevende motiveert, vooral lichamelijk werk lager 56%

67% ontvangt regelmatig feedback over prestaties van de leidinggevende

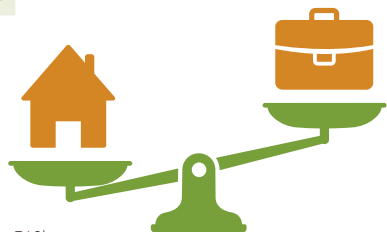
Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=319)

WERK-PRIVÉ BALANS

85% ervaart vaak tot altijd een goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=749)

Werknemers met vooral **mentaal werk** ervaren vaker een **slechte** balans

Werknemers met vooral **lichamelijk werk** ervaren vaker een **goede** balans

IN ONTWIKKELING KUNNEN DOORWERKEN

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=749)

45% geeft aan **niet** voldoende te kunnen doorstromen binnen het bedrijf, 45+ hoger, 50+ hoger 59%

19% verwacht het werk niet **zonder aanpassingen** de komende vijf jaar te kunnen uitvoeren, hoger dan gemiddeld 14%, 55+ hoger 45%

Bron: PMO 2012-2020 (n=616)

OPLEIDING/TRAINING

89% krijgt de gelegenheid opleidingen te volgen, hoger dan gemiddeld 81%

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=319)

79% is bekend met de opleidingsmogelijkheden binnen de eigen organisatie, hoger dan gemiddeld 73%, vooral lichamelijk werk lager 72%

GESPREK OVER INZETBAARHEID

70% had het afgelopen jaar een functioneringsgesprek, vooral lichamelijk werk lager 61%

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=319)

89% geeft aan dat leidinggevende de ontwikkeling ondersteunt hoger dan gemiddeld 82%, vooral lichamelijk werk lager 83%

PREVENTIE

1.415
bedrijven* zijn
gestart met de
RIE van Stigas

83%
van de bedrijven** is
over de helft met de
inventarisatie

hoger dan
gemiddeld
78%
agrarisch en
groen totaal

*Aantal bedrijfsvestigingen met RIE van Stigas, maximaal 5 jaar oud (peildatum juni 2021)

** De rapportage wijkt af van de factsheets 2020 door wijzigingen in de RIE

Gezonde medewerkers zorgen voor gezonde bedrijven. En gezonde bedrijven maken een gezonde sector. Met een gemotiveerd en gespecialiseerd team, met brede kennis van de agrarische en groene sector, zet Stigas zich in voor een gezonde sector. Als sectorspecialist op het gebied van veiligheid, vitaliteit en het voorkomen van verzuim.

Zorgen voor een **veilige werkomgeving?** [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **vitale medewerkers?** [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **minder verzuim?** [Regel het met Stigas](#)

STIGAS, VOOR EEN GEZONDE SECTOR!

Bekijk ook de factsheets voor de sector agrarisch en groen totaal en voor de sectoren glastuinbouw, open teelten, dierhouderij, groen, grond en infrastructuur en bos en natuur.

De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit verschillende bronnen: cijfers van Colland Arbeidsmarkt, verzuimcijfers van Stigas/Sazas, het Preventief Medisch Onderzoek (PMO 2012-2020), de Vitaliteitsscan werknemer (2011-2020) en de RIE van Stigas.

- De verzuimcijfers komen voor een groot deel voort uit de verzuimbegeleiding voor bedrijven die bij Sazas verzekerd zijn. Hierdoor kan de representativiteit per sector verschillen. Voor een vergelijking met Nederland maken we gebruik van cijfers van het CBS.
- Voor het vormen van een voldoende grote groep zijn cijfers van PMO en de Vitaliteitsscan over meerdere jaren samengevoegd. De resultaten hiervan zijn indicatief, het betrof geen representatieve steekproef
- De cijfers over de RIE betreffen alleen de bedrijven die gebruikmaken van de RIE van Stigas. Bedrijven die gebruiken maken van een andere methodiek zijn hierin niet meegenomen.

Stigas

Stationsweg 1
3445 AA Woerden
085 044 07 00
info@stigas.nl
www.stigas.nl

Juli 2021